

ערב מלחמת העולם השנייה ובתקופת הכיבוש הנאצי. המאמרים בספר שלפנינו נכתבו בידי חוקרים בעלי שם מארצות שונות, ומחקריהם מתמקדים בזווית היסטורית שכמעט לא נדונה במחקר של ההיסטוריוגרפיה היהודית-הפולנית: הקיום המשותף, ההשפעות ההדדיות, החיכוכים והעוינות, והזיכרון ההיסטורי המשותף למן ראשית העת החדשה המוקדמת ועד לעשורים האחרונים. בין הנושאים העולים בספר: המרת דת, חזון הרפורמה והטרוגניות דתית, המעמד המשפטי, כתיבה בידיש, ובעברית ובפולנית, יחסי יהודים-פולנים בתקופת השואה ועיצוב ההיסטוריוגרפיה והזיכרון של היהודים במרחב הפולני. אסופה זו מאפשרת לקורא העברי המשכיל להתבונן מפרספקטיבה ייחודית על תולדות הקהילה היהודית בפולין, תוך היחשפות למגמות ולכיוונים שהתפתחו במחקר היהודי-הפולני בעת האחרונה.

אורי כהן, אקדמיה בתל-אביב: צמיחתה של אוניברסיטה, הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשע"ד, 324 עמ', מפתחות.

הקמתה של אוניברסיטת תל-אביב הייתה אחד המיזמים האקדמיים החשובים בישראל. הספר שלפנינו דן בגורמים העירוניים, הפוליטיים והאקדמיים שהובילו לייסודה של האוניברסיטה בתל-אביב בסוף תקופת המנדט ובעשורים הראשונים של מדינת ישראל. שלושת שערי הספר מסודרים בסדר כרונולוגי, ובוחנים את המתחים בין האינטרסים השונים של האישים והגופים שהיו קשורים להקמת המוסד: אנשי ציבור מעיריית תל-אביב, ארגונים ממלכתיים ואנשי עסקים, שתמכו ברעיון, וגופים כמו האוניברסיטה העברית בירושלים שהתנגדו להקמת אוניברסיטה אוטונומית חדשה.